TMD
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE

ÇİN PEYZAJ SANATINDA PENJİNG (MİNYATÜR PEYZAJ)[1]

PENJING IN THE CHINESE LANDSCAPE ART (MINIATURE LANDSCAPE)

Reyhan ERDOĞAN[1], Rifat OLGUN[1], Oğuzhan ÖZÇATALBAŞ[1], Faik ŞAVKLI[1]

[1] Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü Antalya / Türkiye

Öz: Bu çalışmada, Çin bahçe sanatı içinde önemli bir yere sahip olan penjing sanatının (saksı peyzajı, minyatür peyzaj) felsefesi ve genel özelliklerine yönelik, kavram ve teorilere yer verilmekte, bu sanatın uygulanmasındaki kurallar ve tasarım prensipleri ile kentlerdeki kapalı veya küçük mekânların estetik niteliklerinin arttırılması için kullanılabilirliği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çin Bahçe Sanatı, Penjing, Minyatür Peyzaj, Saksı Peyzajı

Abstract: In this study, the Chinese garden art a significant place in having Penjing art (potted landscape, miniature landscape) philosophy and general characteristics for the concepts and theories is given and this art in the implementation of rules and design principles for urban indoor or small spaces aesthetic qualities to increase the availability of it is emphasized.

Key Words: Chinese Garden Art, Penjing, Miniature Landscape, Potted Landscape

Doi: 10.17365/TMD.2015511329

(1) ***Sorumlu Yazar: Rıfat OLGUN, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Antalya / Türkiye rifatolgun@akdeniz.edu.tr*** ***Geliş Tarihi / Received: 11.03.2015 Kabul Tarihi/ Accepted: 26.06.2015 Makalenin Türü: Type ofarticle (Araştırma – Uygulama / Research -Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest:Yok / None"Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee"***

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

GİRİŞ

Milli bir karakter kazanmış olan bütün bahçe sanatlarının ekollerinde, politik ve sosyal şartların ötesinde, onlara ruhani bir özellik kazandıran, ruhi bir kuvvet gizlidir (Akdoğan, 1974). Uzakdoğu bahçe sanatı da kaynağı Hindistan olan Budizm dininden etkilenmiştir (Öztan, 2004; Akdoğan, 1974). Uzakdoğu ülkelerindeki bahçe düzeni anlayışı ile batı ülkelerinde, özellikle Fransa ve İtalya ile anlayış tamamen zıt özelliktedir. Fakat Çin bahçeleri XVIII. yüzyılda değişen Avrupa bahçelerine bir ilham ve fikir kaynağı olmuştur. Hatta bu bağ zamanla o kadar güçlü bir hale gelmiştir ki bunun bir sonucu olarak İngiltere'de Anglo-Chinese (İngiliz-Çin) bahçe ekolünün doğmasına neden olmuştur (Gültekin, 1988; Muratoğlu, 2010). Uzakdoğu'daki bahçeler, genellikle doğa parçasının küçük bir örneğini temsil eder (Gültekin, 1988).

Chenchine (1946)'ya göre, uzakdoğu bahçeleri deyince Çin, Japon, Hint, Moğol ve Kore Bahçeleri akla gelmesine rağmen Çin ve Japon Bahçeleri günümüzde bile etkinliğini sürdüren bahçelerdir (Gültekin, 1988).

Hindistan'da dinsel yapıların bahçelerinde Maya'nın Buda'yı bir ağaç altında doğurmuş olması ve budanın dinsel konuları düşünmek için bu mekânı kullanmasından dolayı bu ağaca büyük önem verilmiştir. Oysa Çin'de, bu anlayışın simgesi olarak ağaç değil kayalardan yararlanılmıştır. Çince bahçe sözcüğü dağ ve su sözcüklerinin birleşimi olan "shanshui" ile ifade edilmiştir (Öztan, 2004).

Öztan (2004)'e göre, coğrafya açısından uzakdoğu ülkeleri için bizleri çok uzaklara sürükleyen imge gücümüz, o yörelerin insanı, doğası ve kültürünü düşünmeye başladığımızda yakınlaşmaya başlar; kısa bir süre sonrada yanı başımızda hatta sımsıcak duygularla içimizde yerini alır. Kuşkusuz bu duygu uzakdoğu ülkelerini ziyaret edenler kadar, o yöreleri yalnızca yazılı, sözlü ve görsel kaynaklardan izleyerek birikim sahibi olanlarda da hemen hemen aynı biçimde o duygulara sahip olabilmektedir.

Uzakdoğu bahçe sanatını anlayabilmek, uzakdoğu bahçe sanatında fark edilmeye değer gerçekten sayısız ayrıntının varoluşu ve onlara ilişkin inanç ve düşüncelerin çeşitliliğini bir dereceye kadar algılamak ve kavramakla mümkün olabilmektedir. 3000 yıllık geçmişiyle uzakdoğu bahçe sanatının en eski temsilcisi olan Çin Bahçe sanatı da peyzaj sanatında etkileyici bir yer tutar. Bu çalışmada Çin bahçe sanatında çok büyük mekânlarda, çok büyük emek ve çabalarla sürdürülen bahçe sanatının sahip olduğu felsefeyi çok küçük mekânlarda da sergilenmesine olanak veren Penjing (saksı peyzajı) uygulamalarını tanıtmak ve iç mekânda saksı peyzajının uygulanabilirliğini göstermek amaçlanmıştır. Çalışmada amaç penjing için bitkilerin bodurlaştırılması değil, bodurlaştırılmış bitkilerin materyal olarak kullanılarak küçük peyzaj tasarımlarının oluşturulmasına çalışılmıştır.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

MATERYAL VE METOD

Çalışma Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda sürdürülmekte olan Uzakdoğu Bahçeleri dersi kapsamında yürütülmüştür. Çalışma için ders sürecinde tamamlanan dört öğrenci çalışması değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında öncelikle Penjing ile ilgili bilgileri derlemek amacıyla literatür taraması yapılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda penjingin ana materyali olan bodurlaştırılmış bitkiler ve konsepte uygun saksılar seçilmiştir. Ayrıca uzak doğu bahçe felsefesini yansıtmak amacıyla taş, yosun, kum, çakıl, kozalak, ağaç kabuğu gibi malzemeler kullanılmıştır. Bitkilerin saksı içerisindeki konumları ve kullanılan diğer materyallerle olan ilişkileri tasarım ilkeleri de (tekrar, ritim, zıtlık, uygunluk ve uyum birlik, denge ve simetri, koram, egemenlik) dikkate alınarak kâğıt üzerinde tasarlanmıştır. Plan ve kesitleri oluşturulan saksı peyzajları amaca uygun saksılar içerisine yerleştirilerek dört farklı penjing oluşturulmuştur.

Şekil 1. Kullanılan Materyaller ve Uygulama Aşaması

ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

Çin Bahçe Sanatı ve Penjing

Çin bahçeleri özellikle eski Çin'dekiler, yaşam sanatını utkuya yönlendirmek isteyen, göndermeler, metaforlar ve sembollerle dolu felsefe bahçeleridir. İsveçli Osvald Siren 1949 yılında New York'ta yayımlanan kitabı Chinese Gardens'ta şöyle yazar: "Çinlilerin doğaya bakışı tam anlamıyla sembolik bir bakıştı; bu durum, sanatsal yorumlamaya çok farklı bir olanak ve bu tür doğa nesnelerine, başkalarının nesnel ya da bilimsel bakış tarzına göre, çok daha fazla yarar sağlamaktadır" (Sarkowicz, 2003).

Çin klasik bahçeleri uzun tarihi geçmişe ve parlak sanatsal özelliğe sahip olup, Çin'de vatanının klasik bahçe sanatını sahiplenmek ve ileriye taşımak, özellikle halkın sosyal yaşam standartlarını yükseltmek, kırsal kesimdeki hal-

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

kın maddi ve manevi ihtiyaçlarını yansıtmak, kültürel eğlence faaliyetlerini yürütmek için park ve bahçelerin oluşturulmasına günümüzde de devam edilmektedir. Çin'de 'atalar bize güzel bir arazi, görkemli bir kültür ve bahçe sanatını bir servet olarak bıraktı, ama aynı zamanda derin bir felsefe bıraktı' inanç ve düşüncesi, Çin bahçe sanatı anlayışının nesilden nesile aktarılmasında rol oynamıştır (Mamut ve Barış, 2012).

Çin bahçe sanatında bahçe donanımı için yedi şeyin uyumlu olması koşulu aranmaktadır. Bunlar; toprak, gökyüzü, taşlar, su, binalar, yollar ve bitkilerdir. Bunlar, özelliklede birbiriyle uyum içinde olduklarında, sekizinci (Çince ba, mutlak mutluluk rakamı) öğede onlarla birlikte mükemmel uyuma ulaşabilen insanın üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir (Sarkowicz, 2003).

Çin'de 2000 yıldan fazla bir zaman önce, büyük olan şeylerin güçlerinin küçük şeylerde de gizli olduğu düşünüşünden, penjing adını taşıyan bonsai fikri doğmuştur. Penjing "saksı peyzajı" ya da "minyatür peyzaj" anlamına gelmektedir (Sarkowicz, 2003). Penjing günümüzde Japon minyatür ağaç yetiştirme sanatı olan bonsai'den daha ünlüdür ve Penjing, minyatür peyzaj bahçelerinin keyifli ve oldukça memnuniyet verici orijinal bir formudur. Çincedeki "pensai" Japoncada "bonsai" olarak ifade edilir ve bu Budist rahipler tarafında 10. ve 11. yüzyıllarda Çin'den Japonya'ya "yaşayan anıtlar" olarak taşınmıştır (Lesniewicz and Zhimin, 1988). Antik ağaçların ve doğal manzaraların durgun zarafeti ya da ihtişam ve büyüklüğünün sınırsız bir güzelliği vardır. Penjing sanatı, küçük, gürültülü kent yaşamının içinde hayatlarının estetik niteliklerini geliştirmek için doğa ile yakın temasa özlem duyan insanların arzusunun bir sonucudur. Han hanedanının mezar freskleri üzerinde (İ.Ö. 200 ile İ.S.200), efendilerinin arkasından penjing biçimi verilmiş ve çömlek kaplara ekilmiş çam ağaçlarını taşıyan hizmetkârlar görünmektedir (Sarkowicz, 2003).

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

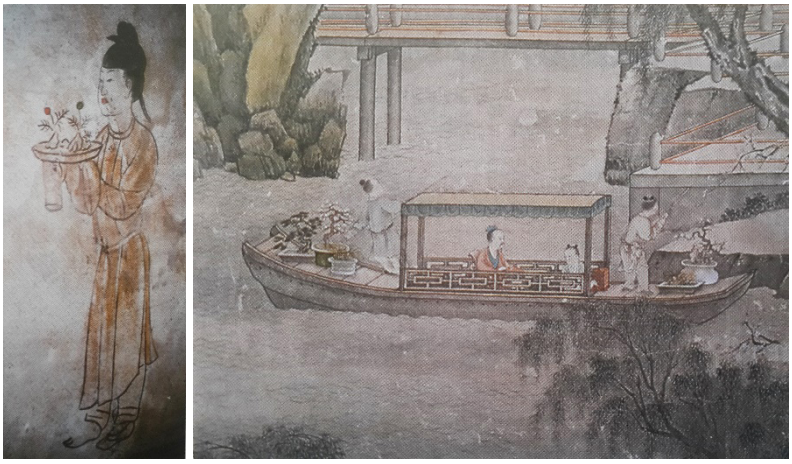

Şekil 2. Tang Hanedanlığından Prens Zhang Huai'nin Mezarındaki Duvar Resmi ve Qing Hanedanlığının Tablosundan Detay (Lesniewicz and Zhimin,1988)

Penjing yani saksı peyzajı modelleme ilkelerini (işçilik ve beceriler) Ling Nam Clique, aşağıdaki gibi yirmi dört özlü formülle özetlemiştir:

Çizelge 1. Penjing Modelleme İlkeleri (Mak 2015)

1	Malzeme seçimi	Tasarımlarda farklılık ve sürdürülebilir bir tasarım oluşturabilmek için doğru malzeme seçilmelidir.
2	Plan ve görünüşlerin modellenmesi	Uygulamaya geçmeden önce plan çizilmeli, tasarımı farklı bakış açılarından görüntülenmelidir. Önden arkaya, sağdan sola görünüşler çizilerek en iyi modele karar verilmelidir
3	Momentumu tutarlı seviyede tutmak	Modeli üretim ve geliştirme sürecinde, bitkinin dallarını, gövdesini çok dikkatli, tutarlı ve bir uyum (armoni) içerisinde düzenlemek gerekmektedir. Modeldeki dinamizmin (ivmenin) kaybolmamasına dikkat edilmelidir.
4	Birincil ve ikincil uyum	Bütünleyici bir senaryo için, gövde ve dallar arasında birincil ve ikincil ilişkiler olması gerekir. Aralarındaki uyum yapıdaki bütünlüğü oluşturacaktır.
5	Üstün seviyeler	Ling Nam olağanüstü seviyelere ulaşmak için obje yoğunluğunun gerekli olmadığını belirtmiştir.
6	Gövde ve dallarda farklılaşma	Modelin düzenlenmesinde, gövde ve dalların arasındaki baskın olma ve geride kalma ilişkisi ve farklı ağırlıklara dikkat edilmelidir.
7	Sol ve sağ uyumunu sağlamak	Sağ ve sol yön kendi içinde ayrı ayrı düzenlenmeli ancak, ikisi arasındaki uyumluluk ve tutarlılık göz önünde bulundurulmalıdır.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

8	Kalın ve ince için denge	Gövde ve dalların kalın ve incelikleri, doğal oranlar doğrultusunda dengelenmelidir.
9	Öne ve arkasına bakmak	Sadece sağ ve solun uyum ve dengesinin yanında ön ve arkasının düzenlenmesine de dikkat edilmelidir. Sadece tek tarafa vurgu yapılmamalı, her tarafın dengesi düşünülmelidir.
10	Aşağı ve yukarı için dikkat	Aynı zamanda aşağı ve yukarıya da dikkat edilmelidir. Yukarı bitkinin tepesi, aşağı ise bitkinin köklerini yönetmek anlamına gelir.
11	Abartılı kurallar	Kural, oluşturma kuralları anlamındadır. Doğal bir ağaç baz alınarak gerçekçi kurallar uygulanabileceği gibi, abartılı kurallarda uygulanabilir.
12	Oranları karşılaştırma	Ağaç, kulübe veya diğer figürler bir arada kullanılırken boyut ve oranlarına dikkat edilmelidir.
13	Boğumlar arasında farklı uzunluklar	Ling Nam her boğumdaki gövde ya da dalın doğal gelişebilmesi için farklı çap ve uzunluklarda olduğunu belirtmiştir.
14	Dalların kalınlığı	Ling Nam saksı peyzajında; tüm gövde ve dalların doğal gelişme dönemleri boyunca farklı kalınlıklar gösterdiğini belirtmektedir.
15	Kıvrımlı uzatma	Gövde ve dalları budama veya uzatma işlemleri çeşitli ve kıvrımlı yapılır. Ne çok sert ne de çok yumuşak yapılmamalıdır.
16	Sarkıcı form	Dal ve gövdelerin hizalama yönetiminde sadece kıvrımlı değil sarkan bir şekilde de olabilir. Ayrıca bu dinamizm, düzenlemeyi canlı ve yeşil kılar.
17	Birincil ve ikincile saygı	Zaman içerisinde birkaç gövde veya dal birbiri ile rekabet içerisine girebilir, bu durumlarda birinin diğerine boyun eğmesi beklenmelidir.
18	Rekabet zamanı nezaket	Anlayış ve nezaket bir kural anlamına gelir. Yukarıda bahsettiğimiz rekabet bir sonuca ulaşmaz ise, birincilin kazanmasına izin verilmelidir.
19	Uygun yoğunluk	Gövde ve dalların dağıtımında uygun yoğunluk ortama göre ayarlanmalıdır.
20	Uygun dağılım	Modellemede senaryoya uygun bir yoğunluk ve dağılım olmalıdır. Bu kural aynı zamanda yoğunluk kuralına benzer.
21	Sanal ve gerçeklik için yaşanabilirlik	Çin resim sanatında, boşluklar bırakarak bazı şeyler vurgulanır. Bu aynı zamanda Ling Nam'ın saksı peyzajın'da da çalışmaktadır. Bu şiir ve resimlerin duygularını sanal ve gerçeklik etkisi üzerinde durularak harmanlamadır.
22	Sert ve yumuşağın etkisi	Ling Nam modellerinde, dalların dinamizmi (momentum) ve canlı olmasını sağlamak için çeşitli sert yumuşak değişimler kullanılır.
23	Uygun yükseklik ve alçaklık	Destek dallarının pozisyonu, doğal yetişme koşullarında, uygun yükseklik ve kalınlık oranlarına sahip olmalıdır.
24	Gücü (dayanıklılığı) uyumlu hale getirme	Bitkinin üst kısmı, dalların kalınlıkları ve kökleri doğal koşullarındaki güce (dayanıklılığa) uygun olmalıdır.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Penjing Felsefesi

Hayranlık yaşamın en önemli sanatı olması yanında hissedilen en güzel duygu olarak tanımlanmaktadır. Bu sadece üzüntülerimizi mutluluğa çeviren bir şey değil, aynı zamanda bizi ruhsal açıdan da zenginleştiren ve sıradan olan yaşamımızı keyifli hale getiren bir olgudur. Bu, penjingin oldukça açık olan temel felsefesidir. Penjing felsefesine sahip olmayan bir kişi için sıra dağlar, akan sular veya güneşin ışıldamasının olağanüstü bir tarafı yoktur ve hiç şaşırtıcı değildir. Ama penjing felsefesine göre bu olaylar aydınlanmış bir kişide güzellik algısı oluşturmakta; olağanüstü duygular ve heyecan uyandırabilmektedir. Bu da insanların yaşamlarında unuttuğu birçok güzel manzaranın yeniden görünmesini sağlar. Bu güzel manzaralar insanların tüm sıkıntılarını unutturabildiği gibi duygularını harekete geçirerek şiir ve resimler için ilham kaynağı olabilmektedir (Wong, 2015).

Mutluluk cennetten gelen en iyi hediyedir. Herkes bundan adil bir pay alabilir. Mutluluktan pay almak kişilerin sahip olduğu duygusal yoğunluklara göre farklılık gösterir. Sıradan insanlar penjinge nasıl hayranlık duyacaklarını bilmemektedirler, çünkü bunlara hayranlık duymak için doğa sevgisi ve deneyimi ihtiyacı vardır. Doğa sevgisi ne kadar güçlü olursa penjingin insan üzerindeki olumlu etkisi o kadar fazla olacaktır. Bir örnek verecek olursak; güzelliği ele alalım. Sıradan insanlar zenginlik ve güzelliğin takılar, mücevherler, parlak lüks kostümler ile mümkün olduğunu düşünürler. Ama nasıl hayran olunacağını bilen bir insan için ne giydiğinin bir önemi yoktur. Önemli olan ne hissettiği ve ne deneyimlediğidir. Bu yüzden kültürlü insanlar parlak mizaçlı olarak değerlendirilir. Sıradan insanlar sadece dış görünümü görebilirken, kültürlü kişi için mizaç önemlidir. Ve bu doğa hayranlığının sıradan insanlar ve kültürlü insanlar üzerinde oluşturduğu farklı etkileri gösterir (Wong, 2015).

Bazı sanatsal yapıtlar tüm dünyaca kabul görüp beğenilirken, bazıları sadece belli bir entellektüel seviyede olan kültürlü insanlara hitap eder. Bu da dünyada popülarite ve kültür çeşitliliğine neden olur. Örneğin Rolling Stones ve sesi, insanların çoğu tarafından kabul edilebilirken, Pavarotti ve sesi sadece, sınırlı bir azınlık tarafından beğenilip dinlenir (Wong, 2015).

Penjing Stilleri

Çin'de penjing kendi içerisinde 3 kategoriye ayrılmıştır. Bunlardan ilki shumu penjing veya "tree penjing" olarakta bilinen bonsai, diğeri shanshui penjing veya landscape penjing, sonuncusu ise shuihan penjing veya water and land penjing olarak üç kategoride sınıflandırılmıştır (Qingquan, 2012).

Minyatür peyzajda ağaçların görünümünü Yunhua (1987) aşağıdaki stiller ile özetlemiştir:

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

1. Dik Gövde Stili: 	Ağaçlar yukarı yönde dik olarak büyür ve dallar ile birlikte yapraklarda bu yönde kümelenir. Bu stil çölde bulunan büyük ağaçları anımsatmaktadır. Ayrıca görkemli, sağlam, büyük ve sanki bulutların bir parçası hissi uyandırır.
2. Eğik Gövde Stili: 	Ağacın gövdesi farklı yönlere yönelmiş durumda ve bir tarafı eğilmiştir. Büyük dallar dengeyi sağlamak amacıyla eğilimin tersi yönde büyür. Bu stil ağaçların suya doğru gelişimi temeline dayanır. Bu yüzden kuşbakışı su stili olarak ta bilinir.
3. Uzanmış Gövde Stili: 	Bu gövde stilinde sanki ağaca yıldırım düşmüş veya şiddetli rüzgâr vurmuş gibi ağacın gövdesi toprağın üzerinde uzanmış şekilde durur. Bu tasarım yaklaşımı güçlü bir şekilde el değmemiş yer, doğal bir bahçe hissi uyandırır. Ağaç gövdesinin yere uzanmış pozisyonuna rağmen, dallar ve yapraklar yukarı doğru gelişirler ve yaşam gücünü gösterirler.
4. Asılı Uçurum Stili: 	Bitkinin gövdesi aşağı doğru eğilir, dallar ve yapraklar saksının kenar çerçevesinden yatay yönde uzanır.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

5. Kavisli Gövde Stili: 	Bitkinin gövdesi sağa ve sola doğru kavisli ve üst kısmı ise genellikle öne doğru eğik durumdadır. Dallar ve yapraklar ise her iki tarafa dağılmıştır. Yaprakların katmanları bariz bir şekilde bellidir.
6. İkiz Gövde Stili: 	Bu tasarım şekli, bir kap içerisine aynı türden dikilmiş iki ağaç veya tek bir kök siteminden meydana gelen iki gövdeli bitkileri içerir. Burada çeşitlilik, dağılım önemlidir. Gövdelerden biri uzun diğeri kısa, birisi ayakta diğeri uzanmış veya biri dik diğeri eğik olmalıdır. Eğer boyutları arasında büyük farklılıklar var ise buna “dede ve torun Stili (Grandfather and Grandchild Style)” denir.
7. Çoklu Gövde Stili: 	Bir gövde sisteminin birkaç gövdeye ayrılması ile meydana gelir. Gövdeler uzunluk, yoğunluk ve yerleşimleri yönünden farklılıklar göstermektedir.
8. Orman Stili: 	Birkaç farklı bitki aynı kap içerisine beraber dikilir. Bitkiler kademeli bir şekilde ve birbirlerini tamamlayacak şekilde düzenlenir.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

9. Kayada Yetişen Stil: 	Gövdenin aşınmış kaya parçalarının içine girmesi veya kaya parçalarını kavraması ya da kayaların çatlak kısımlarının arasında yetişmesi ile bu sitil meydana gelir. Bu tasarım çok büyük ağaçların, tepelerin veya dağların zirvesinde ağaçların yaşamlarını sürdürmesinin resmidir. Eğer kap su ile doldurulur ise "Suda Kayayla Yetişen (Rock-Grown Style in Water)"; kum ile doldurulursa "Yerde Kayayla Yetişen (Rock-Grown Style on Land)" diye isimlendirilir.
10. Kaybolmuş Gövde Stili: 	Ağaç gövdeleri genellikle kurumuş ağaçlardan oluşmakla birlikte dallarında yeşil yapraklar yer alır.
11. Bağlı Kök Stili: 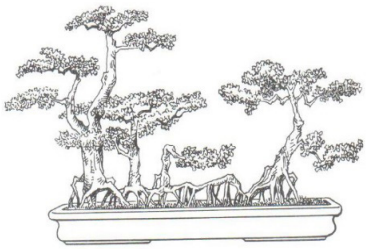	Birkaç gövdenin bir araya getirilerek birleştirilmesiyle oluşturulan bu stil ile açığa çıkan kökler ejderha tırnaklarına benzer bir şekil alır. Bu tasarımı özel kılan ağaçların uzunluklarının farklı olması ve rasgele düzenlenmiş olmalarıdır. Bu stil için kullanılan popüler isim ise "Köprüye Karşı Gidiş (Going Across the Bridge)"dir.
12. Kısmi Asılı Uçurum Stili: 	13. Sıralı Dağ Stili: . 14. Eğimli Stil: 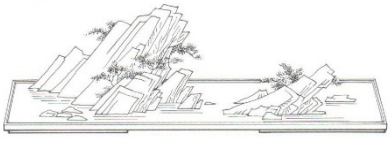

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

15. Uçurum Stili 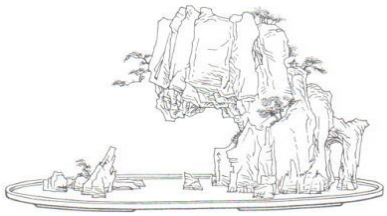	16. Tek Zirve Stili 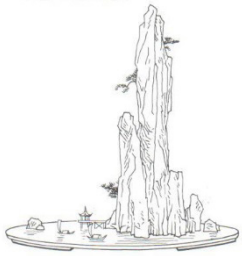
17. Kara Penjingi: 	18. Kanyon Stili: 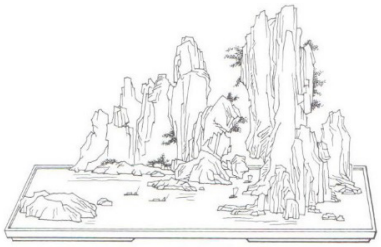
19. Kanyon Stili: 	20. Çoklu Zirve Stili: 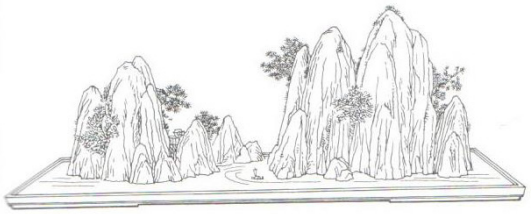
21. Yatay Katman Stili: 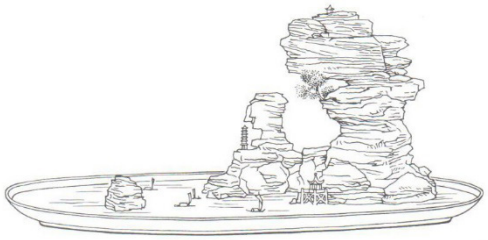	22. Su ve Kara Penjingi:

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Penjing Uygulamalarında Kullanılan Bitki Türleri

Penjing uygulamalarında çok farklı bitki türleri kullanılmaktadır ve kullanılan bitkiler ile farklı konseptler yansıtılabilmektedir. Fakat her bitki türü penjing uygulamalarında başarılı sonuçlar vermemektedir. Bu nedenle Yunhua 1987 yılındaki Chinese Penjing "Miniature Trees and Landscapes" isimli çalışmasında penjing uygulamalarında başarılı sonuçlar veren bitki türlerini belirlemiştir (Çizelge 2).

Çizelge 2. Penjing Uygulamalarında Kullanılan Bitki Türleri (Yunhua, 1987)

Acer buergerianum	Ficus retusa	Pinus parviflora
Acer palmatum	Forsythia suspensa	Podocarpus macrophyllus
Acorus gramineus	Fortunella hindsii	Punica granatum
Araucaria cunninghamia	Gardenia jasminoides	Pyracantha crenulata
Bambusa ventricosa	Ginkgo biloba	Rhapis humilis
Baugainvillea glabra	Jasminum nudiflorum	Rhodendron simsi
Buxus harlandii	Juniperus chinensis	Sabina chinensis
Buxus sinica	Lagerstoremia indica	S. squamala v. "Meyeri"
Caragana sinica	Loropetalum chinense	Sageretia theezans
Celtis sinensis	Malus micromalus	Serissa foetida
Cycas revoluta	Millettia nitida	Tamarix chinensis
Damnacanthus indicus	Murraya paniculata	Yaxodium sistichum
Diospyros armata	Nandina domistica	Taxus cuspidata
Eugenia uniflora	Pinus aspera	Ulmus parvifolia
Euonymus fortunei	Pinus massoniana	Wisteria sinensis
Euphorbia tircucalli	Pinus palusris	

Penjing Uygulamaları

Bodurlaştırılmış ficus türleriyle yapılan penjing uygulamaları, taş, çakıl, kum, yosun, ağaç kabukları, kuru yapraklar ve kozalak parçaları ile Şekil 3'te resimleri verildiği şekliyle düzenlenmiştir.

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Bu uygulamada Antalya-Akdeniz peyzajının minyatür peyzaj olarak yansıtılmasına çalışılmıştır. Akdeniz'in doğal unsurlarından olan Toros dağları kayalarla, maki bitki örtüsü yosunlarla, Akdeniz kum ile, ada beyaz kaya ile ve Akdeniz kıyılarında yer alan ve dağlardan denize doğru yönelen ormanlar ise bodurlaştırılmış ficus bitkisi ile saksı içinde sembolize edilmiştir.

Bu uygulamada üçlü dayanışmayı simgeleyen doğada birlik oluşturma sembolize edilmiştir. Üç gövdenin birleşiminden oluşan tek ağaç, kayalar ve bitki ile oluşturulan üçleme ve saksıda yeşil kahverengi ve sarının üçlemesi tasarım unsuru olarak vurgulanmaya çalışılmıştır.

Tek başına ağacın peyzajda tasarım ögesi olarak ne kadar etkin olduğu vurgulanmaya çalışılmıştır. Ağaç hayatı ve canlılığı temsil etmektedir. Taş, kaya ve odunlar tasarım ögesi olan canlı yapı karşısında sadece tamamlayıcı unsurlar olarak görülmektedir.

Kavisli gövde stili ile ağaç kıvrılarak göğe yükselmekle bize hayatın inişli çıkışlı sürecini hatırlatmaktadır. Bazen birlikte, bazen tek başına canlılık devam etmektedir. Tasarımda malzeme seçimindeki önem bu çalışmada kendini göstermektedir. Plastik saksı seçimi uygulamanın başarısını olumsuz etkilemektedir.

Şekil 3. Çalışma Kapsamında Yapılan Penjing Uygulamaları

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

Günümüzde insanlar, bir taraftan tüm dünyanın pek çok anlamda en ulaşılabilir olduğu koşullara sahip olmanın konforunu yaşarken, çoğu zaman doğadan uzak dar mekânlarda sıkışıp kalmaktadır. İnsan yaradılışı gereği sürekli doğaya karşı bir özlem duymaktadır. Penjing hayranlık uyandırıcı bir şekilde doğayı masamıza kadar ulaştırabilen bir sanat olarak peyzaj mimarlığı tasarım disiplini içinde ilgilenenlere daha duyarlı bir şekilde ulaştırılabilmelidir. Anavatanı Çin olan begonvillerin Akdeniz peyzajı ile bütünleşmesinden yola çıkılarak, saksı düzenlemelerinde bodurlaştırılmış begonvillerin kullanılması Akdeniz'in renkli dokusunu küçük peyzajlarda da yansıtma olanağı sunacaktır. *Bougainvillea glabra, Diospyros armata, Lagerstroemia indica, Punica granatum*, *Pyracantha crenulata*, *Gardenia jasminoides* gibi uygun bitkilerin iç mekânda saksılarda kullanım olanaklarını araştırmak, denemek ve pazar oluşturmak ileriki çalışmaların konusu olabilir. Bu bitkilerle oluşturulmuş örnek penjing uygulamaları Şekil 4'te verilmiştir.

a. *Bougainvillea glabra*

b. *Diospyros armata*

c. *Lagerstroemia indica*

d. *Punica granatum*

e. *Pyracantha crenulata*

f. *Gardenia jasminoides*

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

Şekil 4. Farklı bitki türleri ile penjing örnekleri

minyatür peyzajlar kentlerde açık ve yeşil alan yönünden kısıtlı, anaokulları ve diğer eğitim kurumlarında çocukların doğaya olan ilgisini ve sevgisini güçlendirmek ve canlı tutabilmek için de iyi bir araç olma özelliği taşımaktadır. Penjing'in kültürler arası geçişlerin sağlanabilmesi için uzakdoğu ve Çin kültürünü tanıtıp başka dünyalarında olduğu duygusunu hissettirebilen bir niteliğe sahip olması diğer güçlü bir yönüdür.

Ülkemizde Peyzaj Mimarlığı disiplininde tasarım ve bitkisel uygulamalar konusunda oldukça yararlı ve eğlenceli bir konu olduğunu düşündüğümüz penjingle ilgili çalışmaların yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesi meslek için yeni olanaklar oluşturabilecektir.

KAYNAKLAR

SARKOWICZ, H., (2003). Bahçelerin ve Parkların Tarihi, Beuchert M., Çin'in Bahçeleri, Dost Kitabevi Yayınları, s. 275

AKDOĞAN, G., (1974). Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları: 528, Ders Kitabı: 309, s. 290

ÖZTAN, Y., (2004). Yaşadığımız Çevre ve Peyzaj Mimarlığı, Tisamat Basım

MAMUT, M., & BARIŞ, M.E., (2012). Çin Bahçesi ve Çin Bahçe Sanatı, Bartın Orman Fakültesi Dergisi, Cilt:14, Sayı:22, 47-52 ISSN: 1302-0943 EISSN: 1308-5875

MAK, D.T., (2015). The Artistic Conception And The Implicated Significance. Penjing in Depth. http://www.manlungpenjing.org/eng-pid-frame.html (Erişim Tarihi: 15/01/2015)

WONG, K.S., (2015). Admiration And Life. http://www.manlungpenjing.org/eng-pid11.html (Erişim Tarihi: 18/01/2015)

MURATOĞLU, G., (2010). Peyzaj Mimarlığında Su Kullanımı. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, s. 135

GÜLTEKİN, E., (1988). Bahçe ve Peyzaj Sanatı Tarihi. Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Ders Kitabı No: 94, Adana

LESNIEWICZ, L., & ZHIMIN, L., (1988). Chinese Bonsai "Tha Art of Penjing". Sterling Publishing Co, Inc 2 Park Avenue, New York, N.Y. 10016, USA

YUNHUA, H., (1987). Chinese Penjing "Miniature Trees and Landscapes". Timber Press, 9999 S.W. Wilshire Portland, Oregon 97225

QINGQUAN, Z., (2012). Penjing: The Chinese Art of Bonsai. A pictorial Exploration of Its History, Aesthetics, Styles and Preservation. Better Link Press, 99 Park Ave New York, NY 10016 USA

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

EXPANDED ABSTRACT

Understanding far east garden art is possible only with the perception of the numberless detail of the far east garden art and belief and ideas which is associated within them. China's garden art is an impressive garden art which is 3000 years old. The art form of penjing originated in China about 2000 years ago. It is said to have been introduced to Japan by Buddhists during the Tang Dynasty (618-907 AD). The Chinese word penjing or pensai became the Japanese word bonsai. In China, the word penjing has been in use since the Ming Dynasty (1368-1644 AD) (Dr. Sun Yat-Sen Classical Chinese Garden, 2013). In this study we introduced Penjing (vase landscape) applications and practicality in indoor spaces which is sustained in big spaces with a lot of labour philosophy allowed in small spaces. The aim of the study is not shorten of the plants for penjing despite shorten plants material used as little landscape design elements. According to penjing principle: with the same range of mountains, same stream of water or same ray of sun light. For an ordinary person, this is only an ordinary natural shape of object sand nothing extra ordinary and not at all surprising. But in the vision of an enlightened mind person, this can sway one's disposition and evoke the sense of beauty. Seemingly, this turns into a set of beautiful pictures that can make people forget all annoyance or a set of sentimental poems. This can make people wandering around and pondering over it. That is the joyful which admiration can bring (Wong, 2015). In China, bonsai is one of the three categories of penjing and is known as shumu penjing or "tree penjing," with the other two being shanshui penjing or "landscape penjing" shuihan penjing or "water and land penjing" (Qingquan, 2012).

In Penjing applications, there is used variety of plant species and different concepts can be reflected by used plants.But all of the plant species are not given a successful result. For these reason Yunhua in his book which name is Chinese Penjing "Miniature Trees and Landscapes" in year 1987 defined succesfull plants which is in the application of the penjing. The study held in Akdeniz University Institute of Natural and Applied Sciences in the lecture of The Far East Garden Design. For the study four, student study has been evaluated in the terms of penjing making. An literature review has been done for evaluating penjing design terms. Accordance to the obtained data, main material of penjing design which are bonzais, vases, stone, sand, gravel, barks, mosses has been used in terms of concept of penjing. Firstly it is designed on the paper which shows plant locations in the vase, relationship between plant and other materials and design principles (repetition, rhythm, contrast, harmony, unity, balance, symmetry, hierarchy etc.). Four different vase landscapes have been sketched on plan and

TMD
www.mtddergisi.com
ULUSLARARASI HAKEMLİ TASARIM VE MİMARLIK DERGİSİ
Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos 2015 Sayı: 05 İlkbahar Yaz
INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL OF DESIGN AND ARCHITECTURE
May / June / July / August 2015 Issue: 05 Spring Summer
ID:50 K:65
ISSN Print: 2148-8142 Online: 2148-4880
(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)
(Marka Patent No / Trademark)
(2015/04018 – 2015/GE/17595)

section. Then palnts has been put in vases in the direction of these drawings. In these applications, bonsai ficus species has been used with stone, gravel, sand, mosses, barks and dry leafs. In the first application, it is tried to minimize Antalya - Mediterranean landscapes. The natural elements of Mediterranean the Taurus mountains have been depicted with rocks, natural vegetation of Mediterranean maquis have been depicted with mosses, the sea have been depicted with sand, islands have been depicted with white rock and finally forests with is directly lie on the sea have been depicted with ficus species. In the second application it is symbolized that the trinity in the nature. Three bodies held in together and look like an only tree has been powered with rocks and plants in vase symbolized with green brown and yellow emphasized as a design element. The third application, solitary tree is an important landscape design element and it is very impressive as an element. Tree has been depicted liveliness and life. Stone, rocks and barks are design elements which are completive elements of life. In fourth application showed us a life with ups and downs with its curved body. Sometimes life is lonely sometimes together liveliness sustained. Material selection is important for design works and in this application material selection caused to fail of application. Plastic material is not suitable for successful design works. Humans always need nature because of its creation. Penjing is an admirable art. It shows large landscapes in a miniature setting on our table. Further researches should be held on *Pyracantha coccinea*, *Punica granatum*, *Citrus* sp., *Lagerstromia indicaspecie.* Because, they are very suitable in Mediterranean climate region and they can be used indoor settings.

.